

İÇİNDEKİLER

11	<i>Sol Yayınları'nın Notu</i>
15	Almanca Birinci Baskıya Önsöz, <i>Karl Marx</i>
20	Almanca İkinci Baskıya Sonsöz, <i>Karl Marx</i>
29	Fransızca Baskıya Önsöz ve Sonsöz
29	Fransızca Baskıya Önsöz, <i>Karl Marx</i>
30	Fransızca Baskıya Sonsöz, <i>Karl Marx</i>
31	Almanca Üçüncü Baskıya Önsöz, <i>Friedrich Engels</i>
34	İngilizce Baskıya Önsöz, <i>Friedrich Engels</i>
39	Almanca Dördüncü Baskıya Önsöz, <i>Friedrich Engels</i>

BİRİNCİ KİTAP SERMAYENİN ÜRETİM SÜRECİ 45

BİRİNCİ KISIM META VE PARA 47

47	BİRİNCİ BÖLÜM. — Meta
47	Birinci Kesim. — Metaın İki Ögesi: Kullanım-Değeri ve Değer (Değerin Özü ve Değerin Büyüklüğü)
53	İkinci Kesim. — Metada Somutlaşan Emeğin İki Yönlü Niteliği
59	Üçüncü Kesim. — Değerin Biçimi ya da Değişim-Değeri
60	A. Değerin Basit ya da Raslansal Biçimi
60	1. Değer İfadesinin İki Kutbu: Nispi Biçim ve Eşdeğer Biçim
61	2. Değerin Nispi Biçimi
61	(a) Bu Biçimin Niteliği ve Anlamı
64	(b) Nispi Değerin Nicel Belirlenmesi
66	3. Değerin Eşdeğer Biçimi
71	4. Bir Bütün Olarak Değerin Basit Biçimi
73	B. Toplam ya da Genişlemiş Değer-Biçimi
73	1. Genişlemiş Nispi Değer-Biçimi
74	2. Özel Eşdeğer Biçimi
74	3. Toplam ya da Genişlemiş Değer-Biçiminin Eksiklikleri
76	C. Değerin Genel Biçimi
76	1. Değer-Biçiminin Değişmiş Niteliği
78	2. Değerin Nispi Biçimi ile Eşdeğer Biçiminin Birbirine Bağlı Gelişmesi
79	3. Değerin Genel Biçiminden Para-Biçimine Geçiş
80	D. Para-Biçimi
81	Dördüncü Kesim. — Metaların Fetişizmi ve Bunun Sırrı
94	İKİNCİ BÖLÜM. — Değişim
103	ÜÇÜNCÜ BÖLÜM. — Para ya da Metaın Dolaşımı
103	Birinci Kesim. — Değerlerin Ölçüsü
112	İkinci Kesim. — Dolaşım Aracı
112	a. Metaların Başkalaşımı
122	b. Paranın Devinmesi
131	c. Sikke ve Değer Simgeleri
135	Üçüncü Kesim. — Para
135	a. Para-Yığıma (İddihar)
140	b. Ödeme Aracı
146	c. Evrensel Para

İKİNCİ KISIM
PARANIN SERMAYEYE DÖNÜŞÜMÜ
150

- 150 DÖRDÜNCÜ BÖLÜM. — Sermayenin Genel Formülü
159 BEŞİNCİ BÖLÜM. — Sermayenin Genel Formülündeki Çelişkiler
170 ALTINCI BÖLÜM. — Emek-Gücünün Alım ve Satımı

ÜÇÜNCÜ KISIM
MUTLAK ARTI-DEĞERİN ÜRETİMİ
180

- 180 YEDİNCİ BÖLÜM. — Emek-Süreci ve Artı-Değer Üretim Süreci
180 Birinci Kesim. — Emek-Süreci ya da Kullanım-Değerlerinin Üretimi
188 İkinci Kesim. — Artı-Değer Üretimi
200 SEKİZİNCİ BÖLÜM. — Değişmeyen Sermaye ve Değişen Sermaye
211 DOKUZUNCU BÖLÜM. — Artı-Değer Oranı
211 Birinci Kesim. — Emek-Gücünün Sömürülme Derecesi
219 İkinci Kesim. — Ürünün Değerini Oluşturan Parçaların, Ürünün Bu Parçalara Tekabül Eden Orantılı Kısımları ile Temsil Edilmesi
222 Üçüncü Kesim. — Senior'ün "Son Saati"
227 Dördüncü Kesim. — Artı-Ürün
228 ONUNCU BÖLÜM. — İşgünü
228 Birinci Kesim. — İşgününün Sınırları
232 İkinci Kesim. — Artı-Emek Hırsı, İmalatçı ve Boyar
239 Üçüncü Kesim. — Sömürüye Yasal Sınırlar Konulmayan İngiliz Sanayi Kolları
251 Dördüncü Kesim. — Gündüz ve Gece İş. Vardiya Sistemi
258 Beşinci Kesim. — Normal Bir İşgünü İçin Savaşım. İşgününün Uzatılması İçin 14. Yüzyılın Ortasından 17. Yüzyılın Sonuna Kadar Çıkarılan Zorunlu Yasalar
270 Altıncı Kesim. — Normal İşgünü İçin Savaşım. Emek-Zamanı Yasasıyla Zorunlu Sınırlandırma. İngiliz Fabrika Yasaları, 1833'ten 1864'e
289 Yedinci Kesim. — Normal İşgünü İçin Savaşım. İngiliz Fabrika Yasalarının Başka Ülkelerdeki Tepkisi
294 ONBİRİNCİ BÖLÜM. — Artı-Değerin Oranı ve Kitleleri

DÖRDÜNCÜ KISIM
NİSPİ ARTI-DEĞER ÜRETİMİ
303

- 303 ONİKİNCİ BÖLÜM. — Nispi Artı-Değer Kavramı
313 ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM. — Elbirliği
327 ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM. — İşbölümü ve Manüfaktür
327 Birinci Kesim. — Manüfaktürün İki Yanlı Kökeni
330 İkinci Kesim. — Parça-İşçi ve Onun Aletleri
332 Üçüncü Kesim. — Manüfaktürün İki Temel Biçimi: Heterojen Manüfaktür ve Seri Manüfaktür.
340 Dördüncü Kesim. — Manüfaktürde İşbölümü ve Toplumda İşbölümü
348 Beşinci Kesim. — Manüfaktürün Kapitalist Niteliği

KAPİTALİST ÜRETİM

357

DÖRDÜNCÜ KISIM

(DEVAM)

NİSPİ ARTI-DEĞER ÜRETİMİ

359

- 359 ONBEŞİNCİ BÖLÜM. — Makine ve Büyük Sanayi
359 Birinci Kesim. — Makinenin Gelişmesi
373 İkinci Kesim. — Makineyle Ürüne Aktarılan Değer
380 Üçüncü Kesim. — Makinenin İşçi Üzerindeki Dolaysız Etkileri
380 a. Sermayenin Ek Emek-Gücüne Elkoyması. Kadınlarla Çocukların Çalıştırılmaları
387 b. İşgününün Uzatılması
393 c. Emegün Yoğunlaştırılması
402 Dördüncü Kesim. — Fabrika
409 Beşinci Kesim. — İşçi ile Makine Arasındaki Çekişme
419 Altıncı kesim. — Makinelerin İşsiz Bıraktığı İşçilerle İlgili Telafi Teorisi
427 Yedinci Kesim. — İşçilerin Fabrika Sistemi Tarafından İtilmeleri ve Çekilmeleri. Pamuklu Sanayisinde Bunalımlar
439 Sekizinci Kesim. — Büyük Sanayinin, Manüfaktürde, Elzanaatlarında ve Ev Sanayisinde Yolaçtığı Devrim
439 a. Elzanaatları ile İşbölümüne Dayanan Elbirliğinin Ortadan Kalkması
440 b. Fabrika Sisteminin Manüfaktür ve Ev Sanayisi Üzerindeki Etkileri
442 c. Modern Manüfaktür
444 d. Modern Ev Sanayisi
448 e. Modern Manüfaktürden ve Ev Sanayisinden Büyük Modern Makine Sanayisine Geçiş. Fabrika Yasalarının Bu Sanayilere Uygulanması ile Bu Devrimin Hızlandırılması
458 Dokuzuncu Kesim. — Fabrika Yasaları. Bu Yasanın Sağlık ve Eğitim ile İlgili Maddeleri. Bunların İngiltere'de Yaygınlaşması
480 Onuncu Kesim. — Büyük Sanayi ve Tarım

BEŞİNCİ KISIM

MUTLAK VE NİSPİ ARTI-DEĞER ÜRETİMİ

483

- 483 ONALTINCI BÖLÜM. — Mutlak ve Nispi Artı-Değer
493 ONYEDİNCİ BÖLÜM. — Emek-Gücü Fiyatında ve Artı-Değerde Büyüklük Değişimleri
494 I. İşgünü Uzunluğu ile Emek Yoğunluğu Değişmiyor. Emegün Üretkenliği Değişiyor.
498 II. İşgünü Değişmiyor. Emegün Üretkenliği Değişiyor. Emegün Yoğunluğu Değişiyor.
499 III. Emegün Üretkenliği ve Yoğunluğu Değişmiyor. İşgünü Uzunluğu Değişiyor.
501 IV. Emegün Süresinde, Üretkenliğinde ve Yoğunluğunda Aynı Anda Değişimler
501 (1.) Emegün Üretkenliğindeki Azalmayla, Aynı Anda İşgününün Uzaması
502 (2.) Emek Yoğunluğunda ve Üretkenliğinde Artmayla Aynı Anda İşgününün Kısalması
504 ONSEKİZİNCİ BÖLÜM. — Artı-Değer Oranı İçin Çeşitli Formüller

ALTINCI KISIM
ÜCRETLER

508

- 508 ONDOKUZUNCU BÖLÜM. — Emek-Gücü Değerinin ya da Fiyatının Ücrete Dönüşmesi.
516 YIRMİNCİ BÖLÜM. — Zamana Göre Ücret
524 YIRMİBİRİNCİ BÖLÜM. — Parça-Başı Ücret
532 YIRMİİKİNCİ BÖLÜM. — Ücretlerdeki Ulusal Farklılıklar

YEDİNCİ KISIM
SERMAYE BİRİKİMİ

538

- 538 GİRİŞ
540 YİRMIÜÇÜNCÜ BÖLÜM. — Basit Yeniden-Üretim
553 YIRMİDÖRDÜNCÜ BÖLÜM. — Artı-Değerin Sermayeye Dönüşmesi
553 Birinci Kesim. — Boyutları Gittikçe Büyüyen Kapitalist Üretim. Meta Üretimine Özgü Mülkiyet Yasalarının Kapitalist Elkoyma Yasalarına Geçiş
562 İkinci Kesim. — Gittikçe Artan Ölçüde Yeniden-Üretimin Ekonomi Politik Tarafından Yanlış Anlaşılması
565 Üçüncü Kesim. — Artı-Değerin Sermayeye ve Gelire Ayrılması. Perhiz Teorisi
572 Dördüncü Kesim. — Birikimin Miktarını, Artı-Değerin Sermaye ve Gelire Orantılı Bölüşümünden Bağımsız Olarak Belirleyen Koşullar. Emek-Gücünün Sömürü Derecesi. Emegın Üretkenliği. Kullanılan Sermaye ile Tüketilen Sermaye Arasındaki Farkın Büyümesi. Yatırılan Sermayenin Büyüklüğü
581 Beşinci Kesim. — Sözde Emek-Fonu
584 YIRMİBEŞİNCİ BÖLÜM. — Kapitalist Birikimin Genel Yasası
584 Birinci Kesim. — Sermayenin Bileşimi Aynı Kalırken, Birikimle Birlikte Emek-Gücüne Duyulan Talebin Artması
593 İkinci Kesim. — Birikim İlerler ve Bununla Birlikte Yoğunluk Artarken, Sermayenin Değışen Kısmının Nispi Azalması
599 Üçüncü Kesim. — Gittikçe Artan Ölçüde Nispi Artı-Nüfus Üretimi ya da Yedek Sanayi Ordusu
610 Dördüncü Kesim. — Nispi Artı-Nüfusun Farklı Biçimleri. Genel Kapitalist Birikim Yasası
617 Beşinci Kesim. — Genel Kapitalist Birikim Yasasının Örneklendirilmesi
617 (a) 1846-1866 Arasında İngiltere
623 (b) İngiliz Sınai İşçi Sınıfının Çok Düşük Ücret Alan Tabakası
631 (c) Göçebe Nüfus
635 (d) Bunalmaların, İşçi Sınıfının En İyi Ücret Alan Kesimi Üzerindeki Etkisi
640 (e) İngiliz Tarım Proletaryası
652 (1.) Bedfordshire
653 (2.) Berkshire
653 (3.) Buckinghamshire
654 (4.) Cambridgeshire
654 (5.) Essex
655 (6.) Herefordshire
655 (7.) Huntingdonshire
655 (8.) Lincolnshire
656 (9.) Kent
656 (10.) Northamptonshire
657 (11.) Wiltshire

- 657 (12.) Worcestershire
662 (f) İrlanda

SEKİZİNCİ KISIM
SÖZDE İLKELE BİRİKİM
677

- 677 YİRMİALTINCI BÖLÜM. — İlkel Birikimin Sırrı
681 YİRMİYEDİNCİ BÖLÜM. — Tarımsal Nüfusun Topraksızlaştırılması
698 YİRMİSEKİZİNCİ BÖLÜM. — 15. Yüzyılın Sonundan Başlayarak Mülk-
süzleştirilenlere Karşı Kanlı Yasalar. Ücretlerin, Parlamento Yasa-
larıyla Düşürülmeye Zorlanması
706 YİRMİDOKUZUNCU BÖLÜM. — Kapitalist Çiftçinin Doğuşu
709 OTUZUNCU BÖLÜM. — Tarımsal Devrimin Sanayi Üzerindeki Tepkisi.
Sanayi Sermayesi İçin İç Pazarın Yaratılması
714 OTUZBİRİNCİ BÖLÜM. — Sanayici Kapitalistin Doğuşu
725 OTUZİKİNCİ BÖLÜM. — Kapitalist Birikimin Tarihsel Eğilimi
729 OTUZÜÇÜNCÜ BÖLÜM. — Modern Sömürgecilik Teorisi

DİZİNLER
739

- 741 Kaynaklar Dizini
741 Yazarlar
751 Anonim Yapıtlar
753 Gazete ve Dergiler
754 Parlamento Raporları ve Öteki Resmî Yayınlar

756 Adlar Dizini
763 Yazımsal, İncilsel ve Mitolojik Adlar

765 Konu Dizini
779 Öteki Dillerdeki Sözcük, Terim ve Deyimler
781 Ağırlık, Uzunluk, Alan, Sığa ve Para Ölçüleri
782 Kısaltmalar